

**UCHWAŁA NR ...
RADY MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
z dnia r.**

**w sprawie Programu Przeciwdziałania Zakażeniom HIV i Działań Na Rzecz Osób
Żyjących z HIV/AIDS na lata 2016 – 2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.¹), art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163, 693 oraz 1045) i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361, z późn. zm.²), w związku z § 5 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS (Dz.U. 2011 nr 44 poz. 227) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się Program Przeciwdziałania Zakażeniom HIV i Działań Na Rzecz Osób Żyjących z HIV/AIDS na lata 2016 – 2018, zwany dalej „Programem”, w brzmieniu załącznika nr 1 do uchwały, w tym zadania dzielnic m.st. Warszawy związane z jego realizacją.

2. Szczegółowe zadania, współrealizatorów, partnerów, wskaźniki oraz odbiorców Programu określa załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi m. st. Warszawy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013 r. poz. 645 i 1318, z 2014 r. poz. 379 i 1072 oraz z 2015 r. poz. 1045.

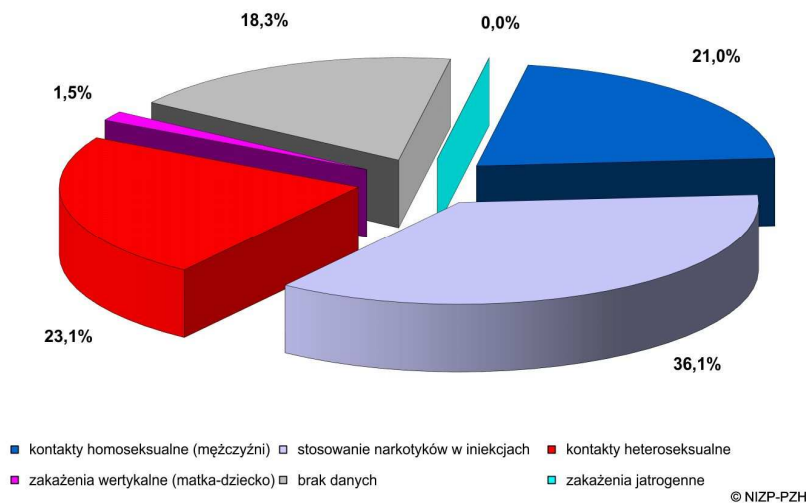
² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 127, poz. 1087, z 2006 r. Nr 249, poz. 1826 i 1828, z 2009 r. Nr 95, poz. 787 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA ZAKAŻENIOM HIV I DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB ŻYJĄCYCH Z HIV/AIDS NA LATA 2016 - 2018

I. Wprowadzenie

Od rozpoznania pierwszego przypadku choroby minęło ponad 25 lat i jak dotąd żaden kraj nie zlikwidował zagrożenia HIV i AIDS. Dotychczas nie wynaleziono szczepionki, która chroniłaby przed zachorowaniem. Jedyną formą przeciwdziałania epidemii jest profilaktyka, a więc informacja i edukacja, czyli podnoszenie świadomości społeczeństwa.

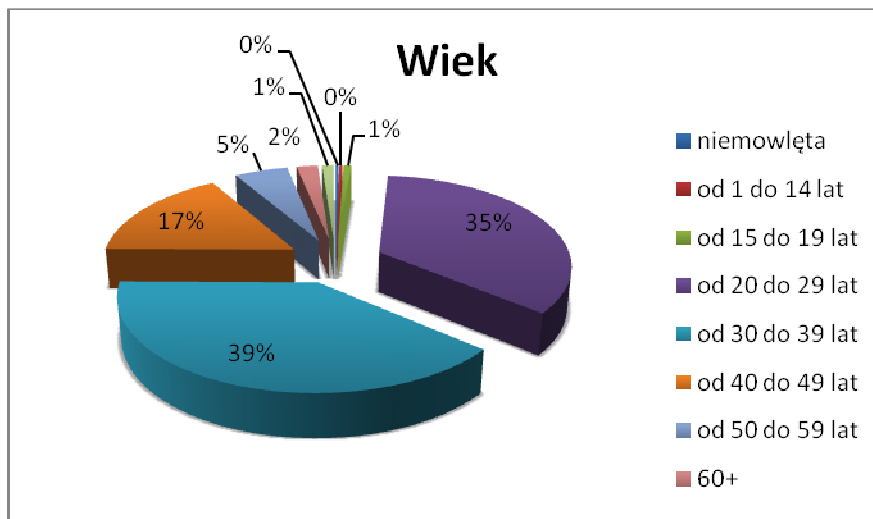
Według danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny, od wdrożenia badań w 1985 roku do 2014 roku, w Polsce stwierdzono zakażenie HIV u 18 464 osób, w tym czasie odnotowano 3 200 zachorowań na AIDS, z czego 1 288 chorych zmarło. Poniższa rycina obrazuje drogę transmisji zakażeń.

Ryc. 1 Zachorowania na AIDS rozpoznane w latach 2009-2013, według prawdopodobnej drogi transmisji

W początkowych latach epidemii główną drogą rozprzestrzeniania się zakażeń w Polsce było dożylnie stosowanie środków psychoaktywnych. W ostatnich latach odnotowano spadek liczby zakażeń ww. drogą, gdyż zmieniły się drogi przyjmowania środków odurzających.

Od roku 2001 obserwuje się odwrócenie pewnych trendów epidemii - wiele osób zakaża się poprzez podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych nierzadko połączonych ze stosowaniem środków psychoaktywnych. W Polsce, tak jak w większości krajów problem zakażeń HIV jest problemem ludzi młodych, 35% osób zakażonych nie ukończyło 29. roku życia, a 39% to zakażenia w przedziale wiekowym 30-39 rok życia.

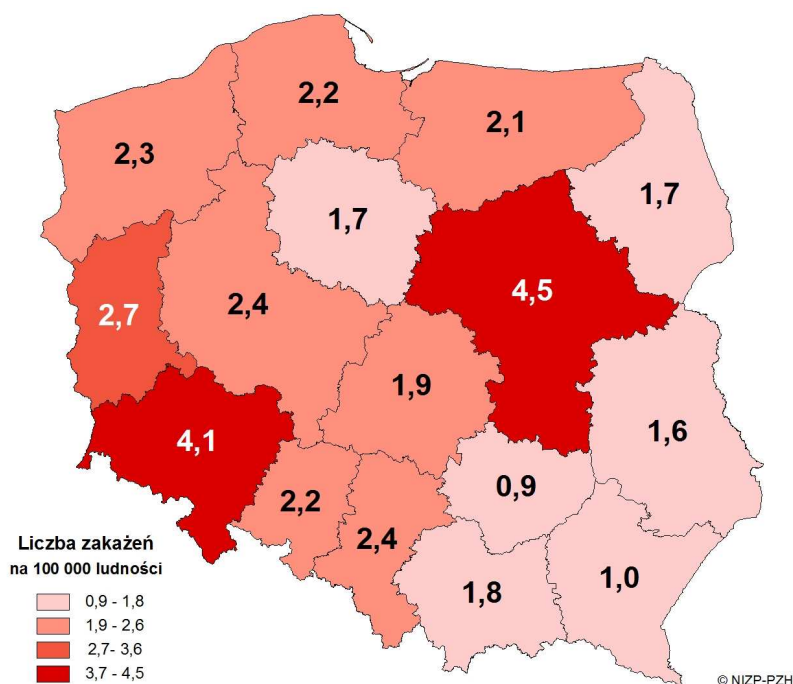

Ryc. 2 Podział zakażeń HIV w 2013 r. wg wieku badanych w momencie rozpoznania zakażenia (Opracowanie: Krajowe Centrum ds. AIDS na podstawie danych NIZP-PZH)

II. Sytuacja epidemiologiczna

Największą liczbę zakażonych HIV rejestruje się w województwie mazowieckim, w województwie dolnośląskim. Wysoki odsetek wykrywanych zakażeń w województwie mazowieckim może być związany z największą liczbą Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych funkcjonujących w m.st. Warszawie.

Uważa się, że wysoki odsetek osób zakażonych HIV na terenie województw nadmorskich może być związany z bliskim położeniem obwodu kaliningradzkiego, gdzie wskaźniki zachorowalności są bardzo wysokie. Poniższa rycina przedstawia średnią roczną liczbę nowo wykrywanych zakażeń HIV w latach 2009-2013 w poszczególnych województwa.

Ryc. 3 Średnia roczna liczba zakażeń HIV zgłaszanych do PZH jako nowo wykryte w latach 2009-2013 (według województw). Dane wg stanu w dniu 26.08.2014 r.

Trudno ocenić sytuację epidemiologiczną zakażeń HIV i zachorowań na AIDS. Jest to związane z przepisami obowiązującymi w Polsce, które w przypadku zakażeń HIV i zachorowań na AIDS dopuszczają określenie miejsca zamieszkania osoby chorej lub zakażonej z dokładnością jedynie do województwa. Z tego powodu nadzór epidemiologiczny nie posiada informacji o liczbie zakażeń wśród mieszkańców Warszawy.

Z danych warszawskich Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych za rok 2014 wynikają następujące statystyki:

Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny	Liczba testów ogółem		Liczba testów z wynikiem dodatnim		Liczba testów z wynikiem dodatnim - kobiety		Liczba testów z wynikiem dodatnim - mężczyźni	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
ul. Chmielna	5187	5115	60	59	5	3	55	56
ul. Wolska	727	580	30	35	6	9	24	26
ul. Nowogrodzka	4007	4131	45	51	1	2	44	49
ul. Jagiellońska	368	642	2	4	0	0	2	4
ul. Żelazna	1037	1063	13	11	1	0	12	18
OGÓŁEM	11326	11531	150	160	13	14	137	153

Tabela 1 - opracowanie własne na podstawie danych z warszawskich PKD

Główne drogi zakażeń to ryzykowne zachowania seksualne, dożylnie używanie środków psychoaktywnych. Największą liczbę osób z dodatnim wynikiem testu na obecność przeciwciał anty-HIV stanowią mężczyźni, z danych za 2014 rok uzyskanych z warszawskich Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych wynika, że są to głównie mężczyźni podejmujący ryzykowne zachowania homoseksualne.

W roku 2014 na terenie m.st. Warszawy działało pięć Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych. Od roku 2011 m.st. Warszawa finansuje działalność piątego Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego, działającego na terenie dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy.

II. Cele Programu

Punktem wyjścia do opracowania niniejszego Programu było rekomendowane w Społecznej Strategii Warszawy podejście strategiczne do rozwiązywania problemów społecznych. Wskazuje się w nim na potrzebę uwzględniania, we wszelkich działaniach skierowanych do środowisk społecznych Warszawy, następujących założeń organizacyjnych:

- wielosektorowość i interdyscyplinarność traktowana jako prowadzenie kluczowych działań programu w oparciu o różne systemy (edukacji, pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, wymiar sprawiedliwości) i branże: edukacja, kultura, zdrowie, sport itp.,
- spójność, która uwzględnia zakres i obszary oddziaływań innych kluczowych projektów miejskich w sferze polityki społecznej, również terytorialna,
- polityka oparta na dowodach polegająca na koncentracji na precyzyjnej diagnozie problemów oraz na działaniach o udowodnionej skuteczności i efektywności,
- partnerstwo wyrażane wzmocnioną współpracą z organizacjami pozarządowymi, dialog społeczny, który rozumiany jest jako proces konsultacji społecznych, prowadzonych na różnych etapach opracowywania i realizacji programu, ale także jako procedury komunikacji społecznej w zakresie skutecznej artykulacji potrzeb społecznych oraz pozyskiwania informacji o potrzebach i inicjatywach obywatelskich

Strategicznym celem Programu jest ograniczanie liczby nowych zakażeń HIV oraz poprawa jakości życia osób żyjących z HIV/AIDS i ich bliskich w m.st. Warszawie.

Cel strategiczny Programu realizowany będzie w dwóch następujących obszarach:

- 1) Zapobieganie zakażeniom HIV;
- 2) Wsparcie dla osób żyjących z HIV/AIDS oraz ich bliskich.

2. Celami operacyjnymi Programu są:

- 1) ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań, w szczególności u dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych;
- 2) zapewnienie pomocy rehabilitacyjnej i postrehabilitacyjnej dla osób żyjących z HIV/AIDS i członków ich rodzin;
- 3) poprawa sytuacji społecznej osób żyjących z HIV/AIDS i członków ich rodzin;

- 4) zmiana postaw społecznych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej;
- 5) zapewnienie kompleksowej oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i fundacji, osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów osób żyjących z HIV/AIDS i członków ich rodzin;
- 6) poszerzanie wiedzy pracowników oświaty, pomocy społecznej, administracji samorządowej m.st. Warszawy, służby zdrowia, policji, straży miejskiej, wymiaru sprawiedliwości, organizacji pozarządowych, członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Dzielnicowych Zespołów oraz liderów grup samopomocowych i środowisk lokalnych w zakresie oddziaływań profilaktycznych, znajomości przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych oraz umiejętności psychospołecznych.

IV. Podmioty współdziałające z m.st. Warszawą w ramach Programu

Miasto stołeczne Warszawa w realizacji zadań publicznych wynikających z harmonogramu Programu ściśle współpracuje z organizacjami pozarządowymi, specjalizującymi się w obszarze HIV/AIDS.

Organizacje realizują zadania z obszaru profilaktyki skierowanej do różnych grup społecznych oraz readaptacji społecznej i zawodowej, pomocy psychologicznej dla osób żyjących z HIV/AIDS oraz ich bliskich. Aktualnie na terenie Warszawy działa pięć Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

W Warszawie usytuowany jest SP ZOZ Wojewódzki Szpital Zakaźny z IV Oddziałem, na który przyjmowane są przypadki zakażenia HIV i nabytego zespołu niedoboru odporności w przebiegu tego zakażenia. W strukturze Szpitala funkcjonuje również Poradnia Profilaktyczno-Lecznicza, świadcząca wielospecjalistyczne usługi dla osób żyjących z HIV/AIDS, osób podejmujących ryzykowne zachowania, osób niepewnych co do zakażenia HIV, osób z ekspozycji zawodowych i niezawodowych.

Poradnia ściśle współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze HIV/AIDS i redukcji szkód zdrowotnych.

Ponadto w realizacji Programu mogą uczestniczyć inne Biura Urzędu m. st. Warszawy, wydziały spraw społecznych i zdrowia dla dzielnic m.st. Warszawy oraz partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy przez realizatorów, w zależności od celu i rodzaju zadania - osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w tym m.in. kościoły, związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe.

V. Finansowanie Programu

Środki na realizację Programu pochodzą z budżetu m. st. Warszawy i **nie mogą pochodzić** ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż. Zadania realizowane w ramach Programu mogą być finansowane również z dotacji celowych Wojewody Mazowieckiego, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Załącznik nr 2 do uchwały nr ...
Rady m.st. Warszawy
z dnia ...

Szczegółowe zadania, współrealizatorzy, partnerzy, wskaźniki, odbiorcy Programu

ZAPOBIEGANIE ZAKAŻENIOM HIV			
Zadania do realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Odbiorcy	Wskaźniki
Dostarczanie aktualnych informacji na temat medycznych i psychospołecznych aspektów HIV/AIDS poprzez realizację programów edukacyjnych, skierowanych w szczególności do młodzieży szkolnej i studentów, realizacja szkolnych i pozaszkolnych programów profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży	Zarządy dzielnic, Biuro Pomocy i Projektów Społecznych, organizacje pozarządowe, Centrum Wspierania Rodzin „Rodzinna Warszawa”, Krajowe Centrum ds. AIDS inni partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy w zależności od celu i rodzaju zadania,	Młodzież szkolna i studenci	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba programów - Liczba i rodzaj szkół/uczelni - Rodzaj zajęć - Liczba odbiorców
Organizowanie lub współorganizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych		Mieszkańcy m.st. Warszawy	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba kampanii - Liczba uczestników
Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz informacji na temat HIV/AIDS za pośrednictwem lokalnych mediów		Mieszkańcy m.st. Warszawy	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba i rodzaj materiałów - Rodzaj mediów
Współorganizowanie obchodów Światowego Dnia AIDS i Dnia Pamięci za Zmarłych na AIDS		Mieszkańcy m.st. Warszawy	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba uczestników - Liczba przedsięwzięć
Zapewnienie dostępu do informacji z zakresu HIV/AIDS i		Mieszkańcy m.st. Warszawy	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba PKD - Liczba

diagnostyki zakażeń HIV za pośrednictwem Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych działających na terenie m.st. Warszawy			przeprowadzonych testów (w tym liczba testów dodatnich) - Liczba pacjentów PKD
WSPARCIE DLA OSÓB ŻYJĄCYCH Z HIV/AIDS I ICH RODZIN			
Prowadzenie grup wsparcia dla osób żyjących z HIV/AIDS, w tym programów opartych na pracy wolontariuszy	Biuro Pomocy i Projektów Społecznych, organizacje pozarządowe,	Osoby żyjące z HIV/AIDS	- Liczba programów - Liczba odbiorców
Realizacja programów aktywizacji społecznej i zawodowej osób żyjących z HIV/AIDS		Osoby żyjące z HIV/AIDS	- Liczba programów - Liczba odbiorców - Liczba osób usamodzielnionych
Prowadzenie mieszkań readaptacyjnych dla osób żyjących z HIV/AIDS		Osoby żyjące z HIV/AIDS	- Liczba programów - Liczba odbiorców - Liczba osób usamodzielnionych
Prowadzenie punktów doraźnej pomocy dla osób przyjmujących narkotyki drogą dożylną, zakażonych HIV		Osoby uzależnione, żyjące z HIV/AIDS	- Liczba punktów - Liczba odbiorców
Realizacja programów edukacji zdrowotnej, kierowanych do osób żyjących z HIV/AIDS i ich bliskich		Osoby żyjące z HIV/AIDS i ich bliscy	- Liczba programów - Liczba odbiorców

Uzasadnienie

do Uchwały Nr/.....
Rady miasta stołecznego Warszawy
z dnia2015 roku

w sprawie Programu Przeciwdziałania Zakażeniom HIV i Działań na Rzecz Osób Żyjących z HIV/AIDS na lata 2012 – 2015

Ustawa o samorządzie gminnym w zapisie art. 18 ust. 2 pkt 15 zezwala gminom na „stanowienie w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy”, co skutkuje możliwością uchwalenia trzyletniego programu przeciwdziałania zakażeniom HIV i działań na rzecz osób żyjących z HIV/AIDS.

Niniejszy Programu Przeciwdziałania Zakażeniom HIV i Działań na Rzecz Osób Żyjących z HIV/AIDS na lata 2012–2015, zwany dalej "Programem", stanowi kontynuację zadań realizowanych przez Miasto Stołeczne Warszawa w latach 2012-2015, a określonych przez Radę m. st. Warszawy uchwałą XXVII/559/2011 z dnia 7 listopada 2011 r. w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Zakażeniom HIV i Działania Na Rzecz Osób Żyjących z HIV/AIDS na lata 2012 – 2015.

Program jest spójny ze Społeczną Strategią Warszawy.

Środki finansowe na realizację niniejszego Programu wynikają ze wstępnego projektu budżetu Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy na rok 2016.